

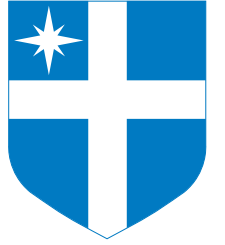
HARKU VALD

REGISTREERI HARKU VALLA ELANIKUKS
AITA KAASA KODUKOHA ARENGULE

LOOSIME VÄLJA 3 X IPHONE 16

KAMPAANIA TINGIMUSED: WWW.HARKU.EE

HARKU VALLA TEATAJA

Trükiarv 7840

NELJAPÄEV, 5. DETSEMBER 2024

www.harku.ee

Harku vald tunnustas valla arengusse panustajaid

Vald väärtustab igal aastal tegusaid inimesi, kes on silma paistnud vallaelu edendamisel või toonud vallale tuntust.

Jaan Metsamaa

Evelin Raadik

Viive Matsutsa

Indrek Raudsepp

Kristel Mägi

Elmar Vaher

Riina Rüütelmaa

Kaido Taberland

Tiiu Kask

Ave ja Jan Osa

Piret Klooren

Urmas Aunap

Heinart Puhkim, Ive Eevel ja Erik Sandla

30. novembril tähistati Harku valla 158. ja taasloomise 33. aastapäeva piduliku koosviibimisega, kus tänati ja tunnustati just neid inimesi, kelle jälgedest on saanud meie, Harku valla lugu.

Harku vallavanem Erik Sandla rääkis pidupäevakõnes hoolimisest ja märkamisest ning kuidas ühte hoides võib korda saata suuri tegusid. Ta ütles, et Harku vald on uhke oma inimeste üle. "Olen tänulik kõigile, kes oma tööga, nõu ja jõuga on valla käekäiku panustanud. Olen tänulik tegusatele kogukondadele, vabariiklastele ja kõigile meie inimestele, kes valla ellu oma panuse annavad," sõnas ta.

Vallavanem soovis kõigile koostöötaht ja rõõmsat meelt ning koos volikogu esimehe Heinart Puhkimiga andis üle tunnustused neile, kelle tööd ja teod on puudutanud paljusid, olnud eeskujuks või aidanud edasi minna. Esimest korda anti üle Harku valla aukodaniku tiitel ja Karl Dunkeli preemia ning valiti Harku valla aasta tegu ja aasta tegija.

HARKU VALD TÄNAB

Harku valla aukodaniku tiitli pälvist tunnustatud dirigent, helilooja ja produtsent Kristjan Järvi – Harku valla kultuurielu rikastamise eest.

Harku valla teenetemärgi pälvisid Jaan Metsamaa – teenekas põllumees Reet Männik – teenekas ujumistreener Margit Toomlaid – teenekas haridusjuht

Aukirjaga tunnustati

Ive Eevel – kantselei juhataja, Harku vallavolikogu

Hinnalise kingitusega tunnustati

Ott Kasuri – teenekas Harku vallavolikogu liige

Piret Klooren – kvaliteedijuht,

Harku vallavalitsus

Elmar Vaher – kriisivalmisoleku

koolitaja

Tänukirjaga tunnustati

Urmas Aunap – ehituse projektijuht, Harku vallavalitsus

Tiiu Kask – raamatukoguhoidja, Harku valla raamatukogud

Viive Matsutsa – vanemraamatupidaja, Harku vallavalitsus

Erik Sandla ja Eura valla üks juhtidest Harri Lehtonen

Ott Kasuri

Margit Toomlaid Fotod: Raigo Pajula

Kadi Netse – toetuste spetsialist, Harku vallavalitsus
Evelin Raadik – laste heaolu spetsialist, Harku vallavalitsus
Ain Soone – teede hoolduse juht, OÜ Strantum

Harku valla "Aasta tegu 2024"

Alasniidu lasteaed

Harku valla "Aasta tegija 2024"
Tabasalu Looduspark MTÜ

Karl Dunkeli preemia laureaat 2024

Indrek Raudsepp – kunstiopetaja, Tabasalu kool

Erna ja Juhan Tui preemia laureaat 2024

Riina Rüütelmaa – Tabasalu muusika- ja kunstikooli rivitrummarite kauaaegne juht, muusikapedagoog

"Harku valla kaunis kodu 2024"

Ave ja Jan Osa – aastatepikkuse töö eest kauni koduaia rajamisel

Aastapäevapeol esitati kontsertetendus "Harku lugu", mille teksti autor on Tarmo Teder. Teksti esitasid Merle Palmiste ja Tarmo Teder, laulsid Margot Suur ja Ott Lepland ning muusikat tegi Tallinna politseiorkester Riivo Jõgi dirigeerimisel. / HVT

VALLAVOLIKOGUS

Hariduslepet ei allkirjastatud, algatati ja võeti vastu detailplaneeringud

28. novembril toimus Harku vallavolikogu istung Harku vallas. Istungit juhatas volikogu esimees Heinart Puhkim.

- Istungil anti vallavalitsuse ülevaade volikogu istungite vahelisel perioodil toimunud.
- Võeti vastu sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra redaktsioonilised muudatused ja muudeti korra lisa, millega tõsteti paljulapselise pere toetuse ja tähtpäevatoetuse määra. Lisaks nähakse ette koolitoetuse andmine ka ühe lapsega vähekindlustatud perele.
- Otsustati jätta hariduslepe allkirjastamata, sest pole lõpuni selge, miks on sellist lepet vaja. Puudub kindlus, et riigipoolsed rahalised lubadused täidetakse, puudub finantsgarantii. Samas on riigipoolse rahastamise kasv endiselt väga vajalik, kui soovime, et õpetajatele tagatakse kõikjal Eestis seadusest tulenevad palga- ja töötingimused, mida haridusleppes markeritakse. Lisaks ei täida karjäärimudel oma eesmärgi ja sellega on rohkem segadust kui abi, näiteks vanemõpetaja kutse andmine pidaja poolt ei taga vanemõpetajate ühtset taset ega kvaliteeti.

Mis puudutab haridusleppes toodud suuniseid õpetajate nädalaste kontakt-tundide ja klasside õpilaste arvu kohta, siis mõlemad aspektid on Harku vallas praegu juba leppes soovitud tasemel. Harku vallavolikogu seab eesmärgiks hoida Harku valla õpetajate palgad konkurentsivõimelised.

- Otsustati muuta varem sõlmitud lepingud ja omandada Harkujärve külas asuvad kinnisasjad ning hüvitada arendajale väljaehitatud tehnovõrgud Harku vallavolikogu 2004. aasta otsuse kohaselt ja 2014. aastal ehitatud Muraste koolihoone osa koos sinna juurde kuuluva välialaga. Ühtlasi kustutada OÜ-le Strantum koolihoone ehituseks antud laenu jääk.

- Algatati kolm detailplaneeringut:
 - Rannamõisa külas Vanataari 4 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused varem kehtestatud Rannamõisa külas Suvila nr 35A detailplaneeringuga ja Harku vallavalitsuse 24.10.2016 korraldusega nr 863 väljastatud projekteerimistingimustega määratud ehitusõiguse täpsustamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtete määramine.

- Tiskre külas Nõmme tee 3 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise eesmärk on varem kehtestatud Tiskre külas Harku-Nõmme detailplaneeringu ümberplaneerimine Nõmme tee 3 maaüksuse kohta sooviga täpsustada ehitusõigust ehk muuta varem kehtestatud detailplaneeringuga maaüksusele määratud täisehituse protsenti, hoonetusala ja abihoonete arvu. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtete määramine.

- Tiskre külas osaliselt Apametsa IIIa ja osaliselt Apametsa IIIb kvartali ja lähiala detailplaneeringu eesmärk on selgitada välja võimalused maaüksuste jagamiseks elamumaa, ärimaa, ühiskondlike ehitiste maa, üldkasutatava maa ja transpordimaa kruntideks ning määrata ehitusõigus elamute, ärihoonete ja ühiskondlike ehitiste püstitamiseks. Kavandavad transpordimaa ja üldkasutatava maa krundid võõrandatakse tasuta vallale. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsuteede lahendamine ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtete määramine.

- Vastu võeti kolm detailplaneeringut:
 - Vääna külas Lembi tee 1 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringuga kavandatakse olemasolevast maatulundusmaa sihtotstarbega krundist ärimaa sihtotstarbega krunt ja transpordimaa sihtotstarbega krunt. Ärimaa krundile määratakse ehitusõigus ühe ärihoone püstitamiseks ja transpordimaa krunt võõrandatakse tasuta kohalikule omavalitsusele.

- Vääna külas Otsatalu tee 24 ja Otsatalu tee 26 maaüksuse ning lähiala detailplaneeringuga muudetakse varem kehtestatud Vääna külas Otsa maaüksuse detailplaneeringut Otsatalu tee 24 ja Otsatalu tee 26 maaüksuse kohta täpsustades hoonetusala ja ehitusõigust.

- Kütke külas Rebase ja Tominga-Mõhku maaüksuse ning lähiala detailplaneeringuga moodustatakse olemasolevatest maatulundusmaa maaüksustest kaks tootmismaa krunti ja üks transpordimaa krunt ning tootmismaa kruntidele määratakse ehitusõigus päikeseelektrijaama rajamiseks. Kavandav transpordimaa krunt võõrandatakse tasuta kohalikule omavalitsusele, et tagada juurdepääs planeeringualale ja piirnevatele maaüksustele.

- Esimest korda otsustati välja anda Karl Dunkeli preemia, mis on mõeldud Harku vallas asuva haridusasutuse õpetajale, õppejuhile või asutuse juhile. Karl Dunkeli preemia pälvis Tabasalu kooli pikaajaline kunstõpetuse õpetaja Indrek Raudsepp.

- Istungil muudeti revisjonikomisjoni liikmete arvu ning valiti salajase hääletamise teel revisjonikomisjoni esimees, aseesimees ja lisaalge. Esimeheks valiti Kaido Taberland, aseesimeheks Liisa Oviir ja liikmeks Jaanus Härms. / HVT

VALLAMAJA (KALLASTE 12, TABASALU) ON AVATUD:

E ja N 8-18, T ja K 8-16 ning R 8-14.30

AMETNIKE VASTUVÕTUAJAD:

Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.

E 14-18 ja N 9-12.30

Kohus ei rahuldanud Sõrve looduskaitseala moodustamise määruse vaidlustanud metsavaruja kaebust

Tallinna halduskohus jättis 27. novembri otsusega rahuldamata OÜ Landekeri poolt aasta alguses kohtule esitatud kaebuse, millega metsavaruja soovis vabariigi valitsuse 4. detsembri 2023. aasta määruse tühistamist osas, millega hõlmati kaebajale kuuluvad kinnistud Sõrve looduskaitsealas.

OÜ Landeker vaidlustas vabariigi valitsuse määruse Sõrve looduskaitseala moodustamiseks aasta alguses. Seetõttu tegi vallavalitsus kliimaministeeriumile ettepaneku kaasata Harku vald üheks pooleks kohtuvaidluses, et Sõrve looduskaitseala eest üheskoos seista.

Kohus kaasas Harku valla kõnealuse haldusasja menetlusse ja vald võttis endale Keskkonnaõiguse Keskusest esindaja. Vallale osutasid õigusteenust jurist Marilin Palts ja keskkonnaõiguse ekspert Liis Keerberg. Samuti oli kohtuvaidluses valla poolt nõustajana kaasatud volikogu planeerimis- ja keskkonnakomisjoni liige Val Rajasaar. Tallinna halduskohtu otsus ei ole jõustunud. Metsavarujal on võimalik kohtuotsus vaidlustada 30 päeva jooksul.

Valitsus kiitis 2023. aasta detsembri alguses heaks kliima-

Sõrve looduskaitsealal võib kohata põtra. Foto: Erik Karits

ministeeriumi esitatud eelnõu, millega moodustatakse Sõrve looduskaitseala ja kehtestatakse selle kaitsekord. Kaitseala moodustamise eesmärk on tagada loodusväärtuste kaitse terviklikul loodusmassiivil suurusega 2257,5 ha. Ettepaneku kaitseala moodustamiseks tegi Harku vald.

Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada ja tutvustada terviklikku loodusmaastikku, maastikuilmet, alal asuvaid looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, elustiku mitmekesisust ja kaitsealuseid liike. Liigid, kelle elupaiku kaitstakse,

on I kaitsekategooria merikotkas ja II kaitsekategooria karvasjalg-kakk, valgeselg-kirjurähn, laanerähn, kanakull, soomurakas, jumalakäpp, kõdu-koralljuur, pruun raunjalg jpt.

Sõrve looduskaitseala asub Harju maakonnas Harku vallas Ilmandu, Liikva, Muraste, Rannamõisa, Sõrve, Vahi ja Viti külas ning Saue vallas Vatsla külas.

Sõrve riikliku looduskaitseala moodustamine pälvis Harjumaa Omavalitsuste Liidu korraldatud konkursil tunnustuse aasta tegu 2024. **Madis Idnurm**

Vallavalitsus kuulutas välja riigihanke uue vallamaja ehitustöödeks

Harku vallavalitsus kuulutas välja rahvusvahelise riigihanke uue vallamaja ja keskväljaku esimese etapi ehitustöödeks. Pakkumuste esitamise tähtaeg on 8. jaanuar 2025 kell 12.

Harku vallavalitsus otsib rahvusvahelise riigihankega ehitustööde peatöövõtjat, et rajada Tabasallu aadressil Kallaste 12 tänapäevastele nõuetele vastav liginullenergiahoone koos selle juurde kuuluva keskväljaku esimese etapi rajatiste ja inventariga, mis vastaks hankija nõuetele ja kehtivatele seadustele. Praeguste plaanide kohaselt peaks uus maja uksed avama 2026. aasta suvel.

Vallamaja rajatakse arhitektuurikonkursi võidutöö "Kandik" põhjal, mille autorid on arhitektuuribüroo Kuu OÜ arhitektid.

Uus hoone annab praegusega võrreldes märgatava energiasäästu, hoone katusele paigaldatakse päikesepaneelid.

Uues majas on ajakohane modulaarne kabinettide struktuur, mida saab vajaduse järgi lihtsalt muuta. Uue hoone valmimisel hakkab vallavalitsus paiknema ühes hoones – praegu asub vallavalitsus Kallaste 12 ja Teenuste 2 majas.

Kavandav hoone on projekteeritud mitmeotstarbelise

Harku vallamaja eskiis. Illustratsioon: Kuu OÜ arhitektuuribüroo

hoonena. Tulevane vallamaja pakub ruumivõimalust ka ürituste ja kogukonnasündmuste korraldamiseks – esimesel korrusel asuvad fuajee ja saal on omavahel suure lükanuksega ühendatavad, mis võimaldab luua ligi 300-ruutmeetrise tegevusruumi.

Hoonesse on tagatud ligipääs ja hoones liikumisvõimalused puuetega inimestele.

Olemasolev energiakulukas vallamaja lammutatakse. Lisaks lammutatakse vallale kuuluvad amortiseerunud suure energiakuluga hooned, milles on kokku 2031 ruutmeetrit köetavat pinda. Kinnistul asuv pumpahoone kohandatakse generaatori hoidlaks ja suurkaev likvideeritakse.

Tulevase vallamaja ümbruse olemasolevate ja detailplaneeringuga kavandavate hoonete vahele

säilitatakse keskväljak, mis jääb avalikuks ruumiks. Liigendatud väljakule tulevad parklad, kõnniteed ja haljasalad.

Praeguse vallamaja lammutus- ja ehitustööde ajal töötab vallavalitsus Meriküla spordi- ja õppekeskuse ruumides ning klienditeenindus on avatud Teenuste 2 ruumes.

Uue vallamaja ehitamist kaasrahastatakse riigi liginullenergiahoone ehitamise toetusest 1,7 miljoni euroga. Euroopa Liidu toetusele lisandub puuduolev summa Harku valla eelarvest. Ehituse maksumus selgub pärast rahvusvahelist riigihanget.

Pakkumuste esitamise tähtaeg on 8. jaanuar 2025 kell 12. Hange on leitav riigihangete registris numbriga 286645. / HVT

HARKU VALLA TEATAJA

VÄLJAANDJA Harku Vallavalitsus, Kallaste 12, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, www.harku.ee

TOIMETUS JA REKLAAM Toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894, e-post: vallaleht@harku.ee; merike.pinn@harku.ee

TRÜKK AS Printall **LEVI** Omniva. Kui ajaleht ei ole jõudnud teie postkasti, palume pöörduda tel 661 6616 (E-R 9-20, L, P ja riigipühadel 9-15) või e-kirja teel info@omniva.ee

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kanne on kahe tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

Kaasava eelarve võitis Harkujärve välijõusaali rajamise idee

Harku valla tänavuse kaasava eelarve rahvahääletuse võitis 307 häälega idee rajada välijõusaal Harkujärve-Tiskre kogukonnale ja Harkujärve koolile.

Harkujärve on suure elanikkonnaga kant ja vajab piirkonda rohkem vaba aja veetmiseks aktiivsusalasid. Võiduidee eesmärk on edendada kogukonna liikumisharjumusi ja pakkuda ajakohaseid sportimisvõimalusi nii Harkujärve koolile kui ka Harkujärve-Tiskre elanikele.

Uus välijõusaal on plaanis rajada Harkujärve põhikooli virgestusalale.

Harkujärve kool on liitunud Liikuma Kutsuva Kooli haridusuuenduse programmiga ja virgestusalale rajatav välijõusaal on osa programmist ning ühtlasi kogukonna kasutuses avalik välijõusaal.

Foto on illustreeriv.

Projekti elluviimiseks on kaasavas eelarves 50 000 eurot ja selle elluviimine on planeeritud 2025. aastasse.

Napilt teiseks jäi rahvahääletusel projekt Vääna-Jõesuu ja Muraste välijõusaali rajamiseks (290 häält) ning kolmandaks hääletasid vallaelanikud Tabasallu padeliväljaku rajamise idee, mis kogus 286 häält. Kaasava eelarve rahvahääletusele pääses viis ideed.

Hääletusel osales 1056 inimest,

mis on viimaste aastate osalusrekord. Hääletada sai elektrooniliselt ja vallamajas ning osaleda võisid kõik vähemalt 16-aastased Harku valda registreeritud elanikud.

Vald tänab kõiki vallaelanikke, kes kaasava eelarve protsessis osalesid – nii ideede esitajaid kui ka hääletajaid.

Harku vald korraldab kaasavat eelarvet alates 2017. aastast. Eelmisel aastal võitis kaasava eelarve hääletusel harkulaste südame projekt "Hoo-vigolgi pargid". Varem on kaasava eelarve toel rajatud atraktiivsed ronimis-püramiidid Muraste ja Vääna-Jõesuu kooli õuele, seitse eridisainiga betoonist bussiootepaviljoni, Vääna-Jõesuu ranna jõulinnak ja atraktsioonid väikelastele, Vääna-Jõesuu mitmeotstarbeline kunstmurukattega spordiväljak, Tilgu sadama puhke- ja ürituste korraldamise ala ning projekt "Liikuma kutsuv Harku vald – maastiku tõukerattapargid". / HVT

Meie valla elanik sai 103-aastaseks

26. novembril tähistas oma 103. sünnipäeva meie valla elanik proua Hille Järve (pildil).

Väärikas eas daam on väga rõõmus, terane ja toimekas. Tervise kohta ütles proua, et ei saa nuriseda. Hille pika ea saladus peitub ilmselt tema optimismis ja rõõmsas meeles: "Ära ole kuri ega kade, vaid ole lahke ja tähelepanelik teiste vastu!"

Hille väike sünnipäevapidu peeti Tabasalus eakate päevakeskuses. Valla poolt käisid säravat vallaelanikku õnnitlemas vallavanem Erik Sandla ning sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tiia Spitsõn.

Palju-palju õnne, tugevat tervist ja rõõmu igasse päeva, armas Hille!

Praegu elab meie vallas neli inimest, kel vanust 100 ja rohkem aastat. Kõik on naised. 103-aastaseid on lausa kaks. / HVT

Advendiaeg algas koos jõuluvana ja küünla süütamisega Tui pargis

Harku vald kutsus kõiki elanikke 1. detsembril Tabasallu Tui parki, et üheskoos tähistada advendiaja algust ja süüdata esimene adventiküünal.

Esimene adventiküünla süütas Harku vallavanem Erik Sandla koos

Rannamõisa koguduseõpetaja Aare Kimmeligaga. Muusikalist jõulumeeleolu tõi armastatud laulja Gertu Pabbo ja tantsisid Vääna mõisakooli rahvatantsijad Svea Sokka juhendamisel. Tegevust jätkus kogu perele: avatud

oli Jõuluvana Olle postkontor, kus lapsed said kirjutada ja postitada oma jõulusoove ning meisterdamise töötubades valmistada jõulukaarte ja puidust jõuluehteid.

Ilusat alanud jõuluootust! / HVT

Fotod: Arno Mikkor

Tähelepanu! Muudatus bussiliinil

Iga teisipäevast liinivedu eakatele ja puuetega inimestele marsruudil Adra küla – Vääna – Keila linn ei toimu 24. detsembril 2024. Liinivedu toimub 23. detsembril 2024 ning 31. detsembril bussiliinil muudatusi ei ole ja liinivedu toimub. Buss peatub samadel kellaaegadel nagu igal teisipäeval. / HVT

Kristiina Adamson pälvis kodanikupäeva aumärgi

Kodanikupäeva pidulikul tänuüritusel 26. novembril andis tervise- ja sotsiaalminister Riina Sikkut üle kodanikupäeva aumärgid. Tänavused aumärgi saajad on ühiskondlikus elus silma paistnud pühendunud töö ja hoolimisega, kogukonna eestvedamisega või vabatahtliku tööga. Aumärgi pälvis 15 inimest.

Aumärgi saajate seas on Suurupi külaseltsi esimees Kristiina Adamson (pildil), kes on pühendunud Suurupi ja Loode-Eesti kogukondade arendamisele, parandi säilitamisele ning elanikkonnakaitse projektide elluviimisele. Täname Kristiinat suure töö eest ja soovime palju õnne! / HVT

Foto: Olev Mikkmaa

Südamlikud jõulukingid eakatele

BPW Estonia Rannamõisa klubi on teinud aastaid heategevuslikus korras valla koduhooldusteenusel olevatele klientidele väikesed jõulukingitused.

Kingitused koos südamlike pühadesoovidega toimetatakse eakate kätte juba varakult, detsembrikuu esimesel ja teisel nädalal. Kingitused viivad eakatele hooldustöötajad. Sellel aastal oli kingituseks väike šokolaad, alkoholvaba glögi ja piparkoogipallid šokolaadis. BPW Rannamõisa klubi soovib kingisajatele ja kõigile eakatele head tervist, rahulikkust pühadeaega ja toreid uut aastat. / HVT

BPW Rannamõisa klubi liikmed (vasakult) Ülle Soosaar, Kristi Pärt, Carmen Soo, Algi Sinisalu, Tiia Spitsõn.

Suur tänu!

Valla sotsiaal- ja tervishoiuosakond tänab Tenter OÜ-d, kes tõi tasuta küttematerjali ühele meie valla abivajavale eakale.

Vald otsib kaunist jõulukodu

Kuni 20. detsembrini ootame konkursile kauneid jõulukodusid kolmes kategoorias – individuaalelamud, korterelamud ning ettevõtted ja asutused (sh kauplused, koolid, lasteaiad).

Konkursil hinnatakse ainult väliseid õueala elemente – jõulukau-nistusi, -valgustust, üldmuljet ja keskkonnasäästlikke lahendusi.

Kandidaate saab esitada kuni 20. detsembrini saates e-aadressile harku@harku.ee kolm-neli fotot, vabas vormis põhjenduse, miks kandidaat väärrib äramärkimist ja omaniku kontaktandmed (nimi, aadress, telefon, e-posti aadress).

Konkursi hindamiskomisjon selgitab välja kuni kolm parimat individuaalelamut, ühe parima korterelamut, ühe parima ettevõtte või asutuse ning kolm parimat tervikust eristatavat osa.

Auhinnafond on 3000 eurot, mis läheb võitjate vahel jagamisele. / HVT

Mida näitab segaolmejäätmete sortimisuuringu?

Harku vald viis läbi segaolmejäätmete sortimisuuringu, mille käigus analüüsi tüüpilisi segaolmejäätmeid, mis pärinesid eramajade, korrusmajade ja ettevõtete konteineritest.

Jäätmete liigiti kogumine on kohustuslik kõikidele kodumajapidamistele Eestis. Liigiti kogutud jäätmeid on võimalik ära anda kodu uksele jäätmevedajale, viia avalikku kogumispunkti, jäätmejaama või toidujäätmeid kodus kompostida. Ideaalses maailmas peaks segaolmejäätmete hulgast vastu vaatama ainult sinna kuuluvad jäätmed ehk mähkmed, tolmuimejakott, vatt, väga määrdunud pakend (nt öline heeringakarp), vetinud või määrdunud paber ja papp, kassiliiv, sigaretikonid, küpsetuspaber, kunstlilled, küünlad jne. Kahjuks vald igapäevaste konteinerite kontrollima ei jõua, seega tegime sel aastal segaolmejäätmete sortimisuuringu, mille käigus analüüsi tüüpilisi segaolmejäätmeid, mis pärinesid nii era- ja korrusmajade kui ka ettevõtete konteineritest.

Sortimisuuringu toimus neljal uuringuperioodil ehk talvel, kevadel, suvel ja sügisel. Uuringu eesmärk oli välja selgitada segaolmejäätmete liigiline koostis ja eri jäätmeliikide osakaal. Segaolmejäätmete koostisest oleneb, kui suur on selle taaskasutus (ringlussevõtu) potentsiaal. Samuti on võimalik tulemuste põhjal hinnata, millises vahekorras on rakendunud jäätmehierarhia printsiibi põhiastmed – jäätmetekke vältimine, jäätmete taaskasutamine (sh ringlussevõtt), jäätmete ladestamine.

Uuringu tulemuste põhjal saab teha järeldusi ka liigiti kogutud jäätmete kogumissüsteemi toimivusest Harku vallas. Uuring võimaldab hinnata olmejäätmete kogumise (sh liigiti kogumise) efektiivsust ja tulemuslikkust ning saadud andmed on hea alus jäätmekäitluse edasise kavandamisel.

MILLEST KÕNELEVAD ARVUD?

Räägime arvudest. Millist jäätmeliiki segaolmejäätmete hulgas kõige rohkem oli?

Sortimisuuringu koondtulemuste põhjal võib öelda, et kõige suurema osakaalu moodustavad analüüsitud segaolmejäätmetes plast (21,65%), paber ja papp (21,53%), biojäätmed (20,10%) ja muu põlev materjal

(mähkmed ja hügieenisidemed, kumm, vatt, tolmuimejakoti sisu) (19,61%). Mähkmete osakaal muu põleva materjali hulgas oli suhteliselt suur (7,69%). Tekstiili- ja rõvajaätmete osakaal segaolmejäätmetes kõikus uurimisperiooditi, olles keskmiselt siiski suhteliselt suur (6,95%).

Sortimisuuringu kohaselt oli pakendijäätmete osakaal analüüsitud segaolmejäätmetes keskmiselt 39,63%. Plastpakend moodustab ligikaudu poole (53,62%) segaolmejäätmetes sisalduvatest pakendijäätmetest. Teine suurema osakaaluga pakendijäätmete liik segaolmejäätmetes on paber-kartongpakend (29,11%). Kui biojäätmete osakaal oli segaolmejäätmetes suhteliselt väike, siis vastavalt oli pakendijäätmete osakaal suhteliselt suur. Klaaspakendi vähesem sisaldus segaolmejäätmetes viitab sellele, et selle pakendi liigiti kogumine on vallas parem kui plast- ja paber-kartongpakendi liigiti kogumise tase. Kas see viitab vajadusele pakendijäätmete, eelkõige plast- ja paber-kartongpakendi, liigiti kogumist arendada?

Kuidas saab vald pakendite liigiti kogumist veel paremini arendada? Oleme üle valla rajanud 13 jäätme-maja, kuhu saab viia pakendeid, samuti on umbes 70 avalikku pakendipunkti. Korraldatud jäätmeveo raames on võimalik pakendeid ära anda kodu uksele jäätmevedajale, nt 150-liitrise kilekoti üleandmine jäätmevedajale maksab 26 senti, niisugusest kotist piisab majapidamisele paariks nädalaks, seega tasub mõelda sellise mugavusteenuse tellimisele.

PUULEHED SEGAOLMEJÄÄTMETE KONTEINERIS

Biojäätmetest moodustas suurema osa (69,02%) kõõgi- ehk toidujäätmed ning aiapäätmed moodustasid biojäätmetest 30%. Seega võib öelda, et aiapäätmete osakaal on segaolmejäätmetes siiski veel suur. Aastaaegade võrdluses võib esile tuua biojäätmete osakaalu kõikumise, mis tuleneb eelkõige aiapäätmete sisalduse erinevuse analüüsitud jäätmetes. Aiapäätmete osakaal oli suur

Segaolmejäätmete sorteerimine.

Keskkonnaspetsialist Brigita Perm ja heakorraspetsialist Sirje Metsmaker töövõtjaga jäätmeid sorteerimas. Fotod: erakogu

kevadisel, suvisel ja eelkõige sügisel uurimisperioodil, mis viitab sellele, et segaolmejäätmete konteinerisse pannakse nii puulehti (eriti palju oli sügisel uurimisperioodil) kui ka muid aiapäätmeid. Selline tulemus on väga kurb – miks pannakse puulehti segaolmejäätmete hulka, kui puulehed ja muud aiapäätmed saab viia Tabasalu jäätmejaama, tellida eraldi äraveo jäätmevedajalt või kõige lihtsam variant – oma aias kompostida. Endiselt on segaolmejäätmete hulgas ka palju toidujäätmeid, kuigi kõikidel kinnistutel on kohustus neid liigiti koguda ja üle anda jäätmevedajale või kinnistul kompostida. See nõue on kõikidel kinnistutel täidetud, kuid siiski jõuavad toidujäätmed valesse kohta. Milles võib probleem olla? Kas ei viitsita toas liigiti kogutud toidujäätmeid viia kompostrisse? Kas on jäätmevedajaga sõlmitud biojäätmete äraveo leping, aga reaalses toidujäätmeid liigiti ei koguta ja üle ei anta, vaid makstakse lihtsalt

tühjendust? Selle väljaselgitamiseks tõhustame uuel aastal järelevalvet ja jäätmevedajalt saadud info põhjal hakkame klientidega personaalselt ühendust võtma.

Jäätmete liigiti kogumise tõhusust markerib ka ohtlike jäätmete ja elektroonikaromu (elektri- ja elektroonikaseadmed) osakaal segaolmejäätmetes. Ohtlike jäätmete (värvi-, laki- ja õlipurgid, ravimid jms) sisaldus analüüsitud jäätmetes oli väike. Keskmiselt oli ohtlike jäätmete sisaldus 0,18%. See näitab, et ohtlike jäätmete liigiti kogumise korraldus ja elanike teadlikkus on rahuldaval tasemel.

KATKISE FÖÖNI KOHT EI OLE OLMEJÄÄTMETE HULGAS!

Suvisel uuringuperioodil oli suurem tekstiili- ja rõvajaätmete osakaal. Elektroonikaromu (segaolmejäätmetes leidis eelkõige väikeelektroonikat) osakaal kõikus samuti suhteliselt palju eri uuringuperioodidel, olles

suurim suvel. Elektroonikaromu osakaal oli keskmiselt ligikaudu 1%, mis on mõnevõrra suurem, kui varasemate Eestis tehtud segaolmejäätmete sortimisuuringute tulemused on näidanud (nt üle-eestiline sortimisuuringu, Tartu sortimisuuringu). Segaolmejäätmetes sisaldus peamiselt väikesi elektri- ja elektroonikaseadmeid (elektrilised mänguasjad ja kodumasinad), mis näitab seda, et inimeste teadlikkus selliste seadmete eraldi kogumisest vajab suurendamist. Selleks et katkine föön ja väikeseks jäänud riide kott ei peaks paar kuud kodus ootama jäätmejaama minekut, on võimalik need viia jäätme-majja, kus käiakse palju tihedamalt ehk jäätmemajja pakendeid ära viies saab ka katkise föönist ja muust väikeelektroonikast ning kasutuskõlblikest riidest vabaneda.

Sortimisuuringu korraldas Jäätmeanalüüsi OÜ maksumusega 9699 eurot.

Brigita Perm, valla keskkonnaspetsialist

AITÄH KÕIGILE, KES KORRALIKULT SORDIVAD!

- Kui sa veel jäätmeid ei sordi, uuring näitab, et teid on palju, siis palun tutvu kodulehel jäätmemajanduse infoga, mida tuleb liigiti koguda, kus asuvad avalikud pakendikonteinerid ja jäätmemajad, kuidas saab jäätmevedajalt tellida pakendite äravedu jne.
- Kui tekib küsimusi, siis võta ühendust keskkonnaspetsialist Brigita Permiga (e-post brigita.perm@harku.ee või tel 5880 1238).
- Sortimisuuringu ja rohkem infot leiad <https://www.harku.ee/jaatmemajandus>.

Vald otsib ideekonkursiga valla avaliku ruumi kujunduskava loojat

Harku vallavalitsus kuulutas välja ideekonkursi leidmaks partner, kellele koostöös jõuda tervikliku ja praktilise avaliku ruumi kujunduskava ja selle põhjal loodava tootekataloogi.

Avalik ruum moodustab olulise osa meie igapäevases eluruumist ja selle arendamine vajab senisest suuremat tähelepanu. Hästi kujundatud avalik ruum on loodud nii, et see sobiks ümbritsevasse keskkonda, oleks esteetiline ning looks hea võimaluse seal olemiseks ja aja veetmiseks. Inimesi ümbritsev keskkond on oluline, kuna see mõjutab olulisel määral nende elukvaliteeti ja tervist.

Kujunduskava on vajalik selleks, et Harku vallas tehtavad suuremad ruumilised otsused oleksid põhjalikult läbimõeldud ja ühtse visiooniga.

Avaliku ruumi kujunduskava kaudu soovib Harku vallavalitsus arengukavas ja üldplaneeringus ettenähtud ruumilise arengu suundi täpsustada ja edasi arendada. Lisaks sellele välja pakkuda kohalooe põhiprintsiibid, mille alusel kujundatakse avalikku ruumi selliselt, et see julgustaks inimesi kogunema, suhtlema ja ruumi aktiivselt kasutama. Kohalooe kaudu luuakse ruume, mis on funktsionaalsed, turvalised ja

atraktiivsed ning aitavad kaasa kogukondade sotsiaalsele ja majanduslikele heaolule.

Avaliku ruumi läbimõeldud arendamise kaudu soovitakse edendada kogukonna ühtekuuluvustunnet, kodanike identiteeditunnet ja elukvaliteeti. Avaliku ruumi elav kasutamine loob eldused nende säilimiseks hästi hooldatud ja turvaliste paikadena.

Ideekonkursi võidutöö alusel soovitakse välja töötada ülevallaline kujunduskava tootekataloog, mis hõlmab nii olemasolevate kui ka uute avalike ruumide esteetiliselt ja

funktsionaalselt kujundust ning tagab ruumide ühtse visuaalse identiteedi ja kasutusmugavuse. Parim lahendus peab olema pikaajaline, jätkusuutlik ja kooskõlas Harku valla arengukavaga.

Ideekavandi ülesanne on analüüsida ja visualiseerida Harku valla piirkond Tallinna - Rannamõisa - Kloogaranna maantee, Liiva tee, Keskpäeva tee ringristmikust kuni Tallinna - Rannamõisa - Kloogaranna maantee ja Kallaste tn ristmikuni. Lisaks luua uue, piirkonda sobitava, tervitussildi visualiseering.

Võistlustööde esitamise tähtaeg

on 6. jaanuar 2025 kell 12. Hankekomisjon kontrollib seejärel pakumiste vastavust konkursitingimustele ning peale seda asub žürii hindama kvalifitseeritud osalejate võistlustöid. Ideekonkursi preemiafond on kokku 12 000 eurot.

Võitja väljaselgitamise järel korraldab Harku vallavalitsus väljakulutamiset läbivõistlustega hanke menetluse kavandi alusel teostatava töö tellimiseks ideekonkursi võitjaga.

Riigihange „Harku valla avaliku ruumi kujunduskava loomine” on avaldatud riigihangete registris, hanke viitenumber on 286758. / HVT

Harjumaa maavarade teemaplaneeringu aruteludel tõstatati hulk küsimusi

Oktoobris ja novembris kut-sus regionaal- ja põllumajan-dusministeerium Harjumaa maavarade teemaplaneeringu avalikele aruteludele. Harku vallas toimusid arutelud 11. novembril Tabasalu koolis ja 14. novembril Vääna-Jõesuu koolis. Kahel koosolekul kokku osales ligi paarsada inimest.

Planeeringu projektijuht Agnes Lihtsa tõi kõigepealt esile, et Harju maakonna maavarade teemaplaneering on alles eskiislahenduse koostamise etapis. Esimest korda kaasatakse planeeringu koostamisel kogukondi ja isikuid kaasa rääkima lahenduse väljatöötamise varajases etapis ning tutvustatakse esimest tööversiooni. Oleme kõigile koosolekutel osalejatele ja kaasarääkijatele väga tänulikud. Oleme saanud palju sisulisi kommentaare ja ettepanekuid.

Koosolekute osavõtt on olnud rohkearvuline. Tabasalus toimunud koosolekust võttis osa üle 60 inimese, Vääna-Jõesuus ulatus osalejate arv pea 120-ni.

PALJU KÜSIMUSI

Nii nagu teistel kaasamiskoosolekutel esitati ka Harku vallas peetud koosolekutel rohkelt küsimusi, mis puudutasid nii maavarade kaevandamist kui ka kaevandamise mõju konkreetsetes piirkondades.

Näiteks küsiti, miks ei käsitleta maavarade kaevandamist üleriigiliselt, vaid tehakse seda maakondade kaupa? Vastus on, et maakonnapõhine uuring ja planeering võimaldab olla täpsem ning mõju hindamisel põhjalikum. Üleriigilise käsitluse puhul oleks see pelgalt strateegiliste suuniste andmine. Samal ajal käib maavarade teemaplaneeringu koostamine ka Rapla- ja Pärnumaal.

Veel küsiti, mis on argumendid olemasoleva karjääri laiendamiseks, mitte uute rajamiseks? Arusaadavalt on nendeks väljakujunenud taristu, mõjufoon. Kui hakatakse kaevandama uuel alal, siis tekitatakse mõju uues asukohas, tuuakse kaevandamistegevuse mõjufoon uude kohta. Planeeringu üks eesmärk on seada ka tingimused parimate kaevandamistehnoloogiate kasutamiseks ja kaevandamisest tuleneva mõju leevendamiseks.

Nii Harku kui ka näiteks Lääne-Harju kaasamiskoosolekutel küsiti Paldiskisse kavandatava Energiasalve kohta. Nimelt, kas selle rajamise raames kaevandatav materjal võiks ka olla planeeringus arvesse võetud? Vastus on, et see materjal on gneiss, millega on planeeringus teise toormena arvestatud, kuid selle materjali tekkimine on ajutine tegevus. Kui sealt vabaneb ehituskivi, mis mahub turule ja mida on võimalik kasutada, on igati mõistlik seda teha. Kui aga jääda vaid seda ootama ja mujale alad mitte planeerida, siis tekib varustuskindluse tagamisega pikaajaliselt ikkagi kriis. Sealt vabanev ehituskivi saab uute alade avamist edasi lükata, aga ei lahenda probleemi pikaks ajaks.

Loomulikult küsiti ka konkreetsete piirkondade kohta ja seda, kas arvestatakse ikka mürahäiringute

Planeeringu üks eesmärk on seada ka tingimused parimate kaevandamistehnoloogiate kasutamiseks. Foto: Pixabay

ja muude mõjudega, nagu näiteks mõjuga põhjaveele. Vastus on, et mõjusid hinnatakse maakonna-planeeringu täpsustamises. Maakonnaplaneering on strateegiline dokument – see ei anna ei maavara uuringu- ega kaevandamisluba. Kõik täpsemad uuringud, nagu näiteks hüdroteoloogiline uuring, tehakse järgmistes etappides.

Miks maakonna maavarade teemaplaneering on üldse vajalik?

Eesti on olukorras, kus riigi jaoks mõne olulise ehitusmaavara kättesaadavus on tagatud vaid viieks-kuueks aastaks, mistõttu on oluline hakata varusid üle vaatama ning selgitada välja nende kvaliteet ja kaevandamise võimalused. Et sõlmida ühiskondlik kokkulepe maavarade kaevandamise kohta ja tagada seeläbi inimestele kindlustunne ja ettenähtavus uute riigi huvides kaevanduste avamise ja olemasolevate laienemise osas ning anda infot riigile tagamaks ehitusmaavarade varustuskindluse. Planeeringu koostamise raames kaalutakse eri huve ja hinnatakse kaevandamisega kaasnevat looduskeskkonna, sotsiaalmajanduslikke ja kultuurilisi mõjusid, et valida kaevandamiseks eri huvidest lähtudes sobivaimad kohad ja näha ette mõjusid leevendavad meetmed. Ehitusmaavarasid kasutatakse kõigile vajalike uute teede, taristuobjektide ja hoonete ehituseks. Ühiskonnale piisavas koguses maavarade tagamise kõrval peame aga samuti jälgima, et kaevanduse lähedal elavate inimeste ega looduse heaolu ei kannataks.

Planeeringuga määratletakse riigi huvi, mis ei tähenda, et kaevandamine planeeringuga kehtestatud aladest väljaspool oleks välistatud. Planeeringulahendusest väljaspool otsustab kohalik omavalitsus kaevandamise lubamise üle ja seal strateegiline riigi huvi kaevandamise osas puudub.

Planeering on oma olemuselt ühiskondlik kokkulepe. Seega on maavarade teemaplaneeringu koostamise eesmärk sõlmida riigi, kohalike omavalitsuste ja kohalike elanike vahel ühiskondlik kokkulepe, kus

tulevikus on võimalik ehitusmaavarasid kaevandada ja anda kogukondadele kindlus selles osas, kuhu kindlasti kaevandamistegevust ei suunata.

Mis on riigi huvi?

Ehitusmaavaradel on riigi huvi tagada, et ehitusmaavarad oleksid kohalikult kättesaadavad, varustuskindlus tagatud ja materjal jätkuvalt kaevandatud ning kasutatud. Ehitusmaavarad, nagu paekivi, liiv ja kruus, on suure tähtsusega majanduse, elamuehituse ja taristu arengule. Samuti ühiskonna heaolu hoidmiseks ja suurendamiseks. Kuna ehitusmaavarade peamine tarbija on avalik sektor, moodustades ligikaudu 70–80% kogu tarbimisest, suunatakse need materjalid peamiselt ühiskondlikult oluliste taristuobjektide ja hoonete ehitamisele ning hooldamisele. Samuti on väga oluline, et kaevandataks vastutustundlikult ehk vajaduse järgi ja keskkonnaga arvestades.

Kuidas kompenseeritakse kahjud kohalikele elanikele ja omavalitsusele? Kas rakendatakse taluvustasu? Riigile kuuluva maavara kaevandamise eest tuleb ettevõttel maksta

kaevandamisõiguse tasu, millest vastavalt maavara liigile läheb osa riigile ja osa kohalikule omavalitsusele (näiteks Saku vald sai 2022. aastal umbes 1,2 mln eurot). Kompenseerimine ja taluvustasu rakendamine ei ole selle planeeringu ülesanne. Kliimaministeeriumis on keskkonnatasudega tegelev osakond töötamas välja kohaliku tasu instrumenti, mis on oma iseloomult sarnane tuuliku mõju tasuga, kus hakatakse kodanikele, kes jäävad kaevandamise mõjufooni, maksma tasu. Täpsemad asjaolud selguvad menetluse käigus.

Kas juhul, kui vajalik maavarade maht leitakse teistest ja sobivate omavalitsuste territooriumidelt kui näiteks Harku, kas siis kaevandataksegi mujalt või jääb nii, et igal pool kaevandatakse?

Proovime leida objektiivsetel alustel neid kohti, kuhu kaevandamistegevust suunata. Juba on mõned alad välja langenud. Kindlasti ei ole eesmärk määrata igasse omavalitsusse mingi ala – vaid ikka sinna, kus on parim võimalik asukoht. Lisaks seatakse sobivatele aladele kasutusele võtmise järjekord, mille alusel

hakatakse kaevandamist suunama uutesse kohtadesse. Eesmärk ei ole kõikidel aladel karjäärid avada, vaid liikuda jätkusuutlikult edasi korras-tades kaevandatud alad ja liikudes uutele aladele.

Millal avalikustatakse avalike arutelude kokkuvõte ja kus elanikud sellega tutvuda saavad?

Praegu on kaasamiskoosolekute esimene laine lõpusirgel. Viimane koosolek on 9. detsembril ja pärast seda hakkame tegema kokkuvõtteid koosolekute ning avalikustame need ka teemaplaneeringu lehel: <https://www.harjumaavarad.ee>.

Millised on järgmised tegevused?

Kohe on lõppemas kaasamiskoosolekute esimene ring. Samal ajal on valmimas mõjude hindamised. Teemaplaneeringu eskiislahendus koos seletuskirja ja mõjude hindamise aruande eelnõuga avalikustatakse uue aasta esimeses kvartalis. Avaliku väljapaneku ajal on 30 päeva jooksul igalühel võimalik esitada kirjalikke arvamusi, millega arvestamise või mittearvestamise kohta vastatakse. Samuti toimuvad avalikud arutelud.

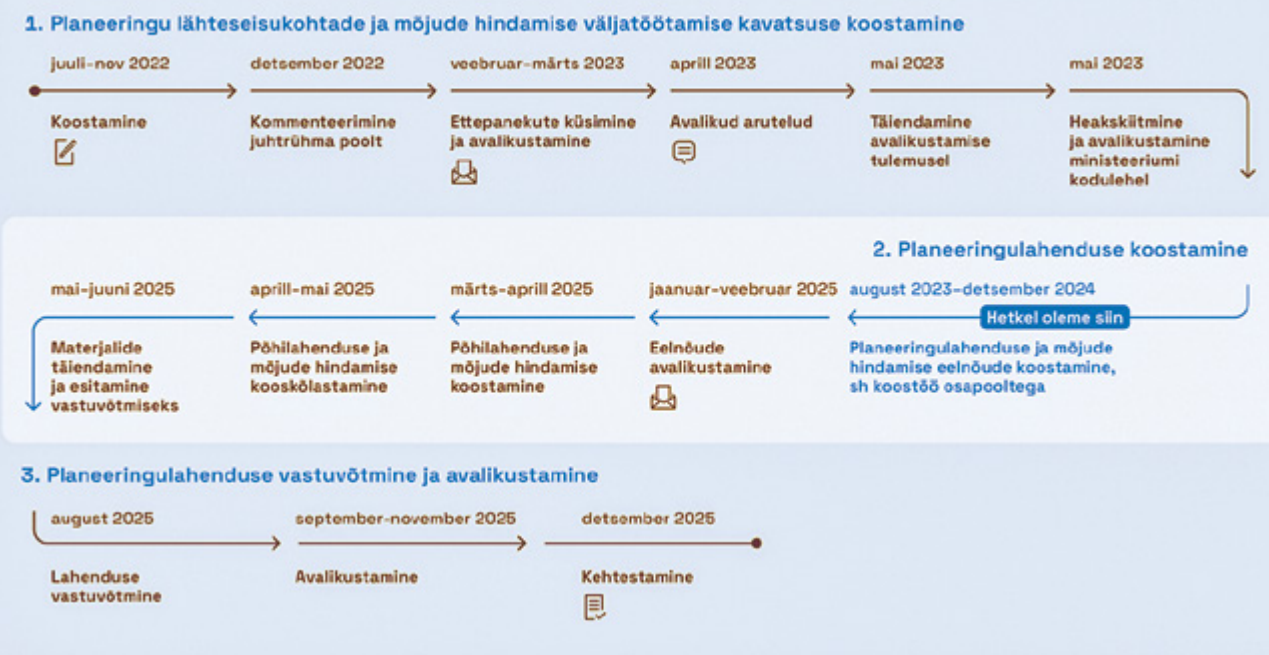
Planeeringut puudutavatele küsimustele andis vastused planeeringu projektijuht Agnes Lihtsa ning ehitusmaavarasid ja kaevandamist puudutavatele küsimustele kliimaministeeriumi ehitusmaavarade valdkonna juht Harry Kuivkaev.

PLANEERINGUALA

Teemaplaneeringu ala hõlmab kogu Harju maakonna territooriumit pindalaga 4333 km². Sinna kuulub kokku 16 omavalitsust: Keila linn, Lohja linn, Maardu linn, Tallinna linn, Anija vald, Harku vald, Jõelähtme vald, Kiili vald, Kose vald, Viimsi vald, Saue vald, Saku vald, Rae vald, Lääne-Harju vald, Kuusalu vald ja Raasiku vald.

Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu protsessiskeem

87 PAARI VILLASEID SOKKE, KINDAID, PAJALAPPE JA HAPUKURKI

Tabasalus eakate päevakeskuses on avatud jõulumüük, kust saab osta imetlust väärt käsitööd kaunitest sokkidest-kinnastest kuni jõulukaartide ja põnevate kaltsuloomadeni.

Päeval, mil jõulumüüki külastasin, oli valik lai: lehtidel oli müügil 87 paari villaseid sokke, mitukümmend paari käpikuid, vahvaid mänguasju, keraamikat, isetehtud jõulukaunistusi. Kes otsib jõulukinki lapsele või lapselapsele, võib osta näiteks tekstiilidest ömmeldud kavala rebase või lustaka jänkutüdruku. Jõulumüügilt saab soetada ka mitmesugust söödavat kraami nagu marineeritud kõrvitsasalatit, hapukurki ja mustasõstramoosi. Maitsvad hoidised sobivad nii jõululauale kui ka jõuluvana kingikotti. Kõik, mis jõulumüügil väljas, on valmistanud meie oma valla käsitöömeistrid.

Jõulumüük on avatud kuni 13. detsembrini esmaspäeval ja neljapäeval kell 11-17 ning teisipäeval, kolmapäeval ja reedel kell 11-16 Tabasalus eakate päevakeskuses Teenuste 2.

Kuidas saan mina hoida oma töörõõmu?

25. novembril toimus Pangapealse lasteaias konverents "Vaimne heaolu ja inspiratsioon töörõõmuks". Esi-nesid Rita Rätsepp, Signe Ventsel, Helena Viiraja, Signe Vesso, Kristi Rebane, Kadi Kuuskmann, Sirje Toomla, Cattre Hein ja Epp Kärsin.

2021. aasta septembris osalesin Pangapealse lasteaias töörõõmu konverentsil. Tol aastal kirjutas konverentsist alustasin oma mõttekäiku lõiguga "Lasteaeda on alati tore minna, sest seal on värvid, rõõmu ja naeru. Niisugune võiks ju olla iga töötava inimese argipäev?" Nüüd, kolm aastat hiljem osalesin taas sellel konverentsil, kuid seekord juba lasteaias meeskonna liikmena, sest seal on ju värvid, rõõm, naer ja minu töörõõm. Kuid kuidas saan mina hoida oma töörõõmu?

Sel aastal vaatasime töörõõmu vaimse heaolu ja inspiratsiooni nurga alt. Esimese esineja näitleja ja psühholoog Rita Rätsepa ettekanne oli hommiku alustamiseks väga hea äratuskõne. Tundsin ühel hetkel, kuidas kogu saali jagu haridusnimesi üheselt mõistis iga sõna ja mõtet, mida ettekandja saali poetas. Rita Rätsepa ettekandest käis läbi lause: võidavad need, kes oskavad paremini lõdvestuda. Ilmselt oleme me kõik ühel või teisel hetkel tundnud seda tunnet, et tahaks veelgi rohkem saavutada, veelgi rohkem jõuda ja kui märkamatu muutub sõna "tahan" sõnaks "peab": ma pean seda tegema. Kui võidavad need, kes oskavad paremini lõdvestuda, siis pean ma oma võidu jaoks läbi mõtestama, miks ma midagi teen selleks, et ei peaks tegema, vaid tahaksin teha. Kummitama jäi ka mõte, et inimesed ei hinga korralikult. Hingatakse justkui poole kopsu ulatuses ja see jätab meid

Ilmselt oleme me kõik tundnud seda tunnet, et tahaks veelgi rohkem saavutada, veelgi rohkem jõuda ja kui märkamatu muutub sõna "tahan" sõnaks "peab".

pidevasse hapnikupuudusesse. Hirmuga hakkasin jälgima enda hingamist – istusin, hingasin teadlikult nii sügavalt, kui sain. Jälgisin, kuidas keha hingamise rütmis liikus ja ühtäkki tundsin, kuidas kogu minu tähelepanu oli minul, keha lõdvestus, mõte oli vaba ja ma kuulasin süvenenult ettekandja järgmisi mõtteid. Kätte olin saanud sellega järgmise vana tuttava tõe – hinga. Tundub ju lihtne – hinga ja lõdvestu, aga kas meil iga päev on see ka mees?

MÕTESTA OMA PROBLEEM LÄBI

Kuigi juba hommikuse esimese ettekandega olid justkui päeva pärlid mul käes, oli ees veel pikk ja sisukas konverents. Rocca al Mare koolist olid meie ees direktor Sirje Toomla ja inimeseõpetuse õpetaja Cattre Hein, kes tutvustasid kooli häid kogemusi õnneliku õpetaja teekonnal ning neil tehtud kaardistust tegevustest, mis on mõeldud õppija vaimse tervise toetamiseks. Koolitaja ja psühhoterapeut Signe Vesso ettekanne oli kavisioonist. Tema praktilise tegevuse kaudu oli hea võtta oma probleem ette ja see läbi mõtestada.

Arengutreener Signe Ventsel tutvustas, milline on tuleviku naine. Ta pani meid mõtlema ebamugavustundele ja sellele, kuidas seda enda jaoks võimendada ja ära kasutada. On ju tuntud ütlus, et head kriisi on patt raisku lasta. Nii kehtib see ka meie endi ebamugavate olukordade puhul. Signe Vesso tõi esile ka tuleviku naise oskuse taastuda targalt, mis seostus väga hästi päeva algusega.

Targalt taastumine on oskus ja iseenda tunnetamine, mis võib igaühe jaoks olla erinev, aga on äärmiselt oluline. Minu igapäevases fookuses pean ikkagi olema mina ja mõttekäik kuidas mina saan paremini. Telez personalivaldkonna juhi Helena Viiraja ettekandest jäi kõlama mõte: kui mul on kodus kõik hästi, saan ma kõigega hakkama. Ettekandjalt võtan kaasa vaimse tervise teekonna kaardistamise oma asutuses. Et iga päev oleks silma ees, millised on meie võimused, töövahendid ja tööriistad vaimse tervise toetamiseks.

KAS SOBIN MEESKONDA?

Värbamispartner ja koolitaja Kadi Kuuskmann jagas mõtteid, kuidas leida tööle kõige paremini meeskonnaga sobituvat liiget. Samuti tõi ta esile praeguse värbamise eripära: tööotsija

otsib sellist meeskonda, kuhu tema sobitub ja tööandja peab selles sobivuses ka veenduma. Samuti pani ta meid mõtlema sellele, kas ja kui palju saame me mõjutada seda, mida räägib tööandjast meeskonnast lahkuv töötaja ehk milline on asutusest väljumisprotsess ja kas ka seal on kõik läbi mõeldud nii nagu sisseelamise protsessis.

ÜLLATUSESINEJA EPP KÄRSIN

Konverentsi lõpp oli aga ootamatu. Kuigi välja oli kuulutatud üllatuskülastamine, siis usun, et nii suurt üllatust ei osanud päeva lõppu meist keegi oodata. Läbi ukseava astus meie ette kogemuskoolitaja Epp Kärsin. Veetlev, nõtke ja enesekindel naine, kes küsis meie käest otse: kas me täna teeme seda, mida me PÄRISILT armastame? Epp Kärsin rääkis ka piiridest tuues esile, et kui minu jaoks on minu piirid paigas, siis on need paigas ka teiste jaoks ja neid austatakse.

Tema mõttekäikude ajal võtsin enda jaoks kokku kogu päeva. Minu töörõõmu jaoks on vaja, et ma paneksin end esikohale, hingaksin ja lõdvestuksin, näeksin arengukohta ebamugavates situatsioonides ja taastuksin targalt.

Nagu mantra võtsin sealt kaasa kolm rida:

Armasta end.

Väärtusta end.

Pane oma piirid paika.

Reelika Lõhmus,
Pangapealse lasteaed, õppejuht

JÕULUD KUUL
15. dets. kell 16.00

Muraste aatrium
Lee tee 9
Piletid eelmüügist: VisitHarku.com HIND: 8.00 eur
kohapeal: 15.00 eur

Autor ja lavastaja Kadri Levand

JÕULUTURG
21. dets 12.00–16.00

JÕULUPUUDE MÜÜK

Alates 30. nov. L, P 11.00–16.00
Alates 11. dets. E–R 14:00 – 19:00
L, P 11:00 – 16:00
Tel: 566 955 77

Endla 3, Väana küla, Harku vald
Saadaval ka meie e-poes

Väana Puhkool
Olete oodatud!

VÄÄNA TALL- TÖLLAKUURIS
TRADITSIOONILNE
VÄÄNA JÕULULAAT
14. DETSEMBER KELL 12:00-15:00

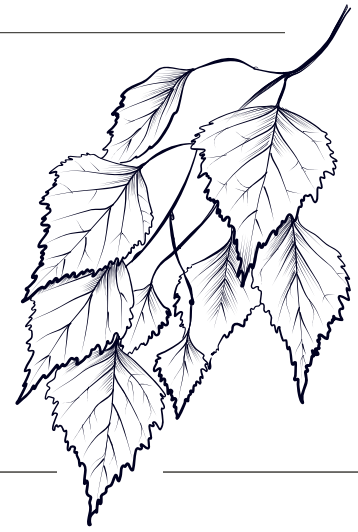
LAADAMÖLLU VEAB
EESTI POPMUSIK
JAAGUP TUISK

TULE TEE JÕULUEELSEID OSTUD VÄÄNAS!
LAADAPÄEVAL ÕNNELOOS

KOHVIK PAULINE
MEISTERDAMINE KOOS VÄÄNA NOORTETOAGA
KAVAS ON LAULU, TANTSU JA
PILLIMÄNGU

Tegemist on Väana Mõiskooli, MTÜ Väana Seltsi, SA Väana Mõisakooli ja Tabasalu Lions Klubi korraldatava heategevusliku laadaga, mille kogutud tulu läheb Väana Mõisakooli õpilaste Teaduspäeva ning

Harku valla laste toetuseks!

*Jõudsid elus palju anda
jõudsid rõõmu muret kanda.
Vaikus on nüüd sinuga,
head mälestused - meiega.*

Avaldame sügavat kaastunnet
Tiiu Tuisk lahkumise puhul
perele ja lähedastele.

Vääna Mõisakooli lasteaia- ja koolipere

Teatame kurbusega, et on
lahkunud meie armas

TIIU TUISK
26.11.1938 – 26.11.2024

Ärasaatmine Vääna mõisas
8. detsembril kell 12.

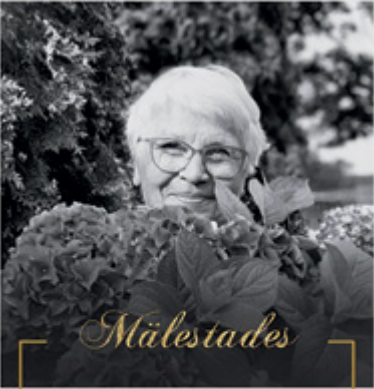

Avaldame tänu
Kratt 4 elanikele,
kaasa tundmast
meie kalli tütre
ja abikaasa

Ove-Reet Andrease

lahkumisel.

Lilo-Reet ja Heino Laaspere,
Tõnu Andreas

Mälestades

TIIU TUISK
26.11.1938 – 26.11.2024

Ärasaatmine Vääna Mõisakoolis
8. detsembril kell 12

Harku vallavolikogu
ja vallavalitsus
leinavad kauaaegset
koolmeisterit ja külaelu
edendajat

TIIU TUISKU

ja avaldavad kaastunnet
lähedastele.

Sügislillede silmis on pisarad.

TIIU TUISK
26.11.1938-26.11.2024

Mälestavad
Vääna Veenused

*Olgu koit Sul küünlatuleks,
õhtulambiks ehajoon ...*

TIIU TUISK
26.11.1938 – 26.11.2024

Unustamatut Tiiut
mälestavad endised
kolleegid Vääna koolist

Armas sõber!

Vajaksime Sinu mõtteid ja meenutusi,
mis võiksid kõlada Tiiu Tuisu mälestus-
päeval.

Palume sul selleks võtta hetk ja
meenutada Tiiut, teie ühiseid hetki ja
vestlusi, mida tahaksid teistega jagada.

Jutt ei pea olema pikk, piisab ka
mõnest lausest. Toimetame need mee-
nutused üheks terviklikuks tekstiks ja
salvestame ajaloo jaoks.

Näiteks: Mis on meelde jäävaim
mälestus, mis sul Tiiuga seostub? Mis
on see, mille eest sooviksid Tiiut tänada?
Kas meenub mõni Tiiu omadus või

oskus, mis on sulle eeskujuks või tuleb
meelde hoopis midagi muud?

Tiiu puudutas meist paljusid. See on
meie kõigi ühine lugu.

Palume vastused saata e-aadressile
tuiskannamaria@gmail.com.

Tänutundes
lapsed ja lapselapsed

Avaldame südamest kaas-
tunnet Nele Luhaveele
kalli

EMA

kaotuse puhul.

Tabasalu Lasteaed
Tibutare pere

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB

**DETAILPLANEERINGU AVALIKU
VÄLJAPANEKU TULEMUS**

● 8.–22.11.2024 toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute kaardirakenduses Vääna külas Petsaku tee 20 (katastritunnus 19801:011:0651) ja Petsaku põik 2 (katastritunnus 19801:011:0648) maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtudes ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

● 8.–22.11.2024 toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute kaardirakenduses Vääna-Jõesuu külas Oominõmme tee 1 (katastritunnus 19801:001:4665) ja Oominõmme tee 1a (katastritunnus 19801:001:4666) maaüksuste

ning lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtudes ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS

● Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

Vahi külas Lembi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
Vääna külas Väike-Lembi ja Lubja maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
Tabasalu alevikus Kalda tn 22 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUS

● Harku vallavalitsus teatab avatud menetluse algatamisest projekteerimistingimuste andmiseks Vääna-Jõesuu külas Uuesilla kinnistul ajutise ehitise püstitamiseks ehitusprojekti koostamiseks.

Harku vallavalitsus teeb ettepaneku arutada projekteerimistingimuste andmine ilma avalikku istungit pidamata. Ettepanekuid ja vastuväiteid selle kohta ootame 6.–15.12.2024. Projekteeerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda Harku vallavalitsuses ja veebilehel <http://www.harku.ee/et/eel-nou-avalikustamine>; www.ehr.ee kaudu esitatud taotlustega saab tutvuda riiklikus ehitisregistris (vajalik ID-kaardiga sis-selogimine). Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada kirja või e-kirja teel harku@harku.ee 6.–15.12.2024.

Planeerimis- ja ehitusosakond

Avatud kõik tegevuskogad
Programm ja tegevused jõululaval

**Kogupere
Vanamõisa
Jõulumaa**

14. detsembril kell 11-16.00

14.00
STIG RÄSTA
jõulukontsert

Piletid eelmüügis www.joulumaa.ee

Kas armastad toiduvalmistamist ja naudid köögis toimetamist?
Meie rõõmsasse meeskonda on oodatud särasilmne ja töökas

KOKAABI

**Sinu igapäevased ja väga tähtsad
tööülesanded on:**

- toidu ettevalmistamine töötlemiseks;
- koka abistamine toiduvalmistamises;
- hoolitseda selle eest, et köögis valitseks kord ja puhtus.

Ootame sind meile kui Sul on:

- valmisolek meeskonnatööks;
- toiduhügieeni tundmine veres ja sa tead, kuidas köögis puhtust hoida;
- kiire nuga ja kindel käsi – olgu tegu sibulate hakkimise või õpilaste nälgaste plikude eest põgenemisega.

Meil on Sulle pakkuda:

- sõbralikku ja toetavat kollektiivi;
- võimalust olla see, kelle kohta kõik lapsed ütlevad: "See on parim koolikokk maailmas!"
- 3 tasuta tervisepäeva aastas;
- tasuta sportimisvõimalusi;
- haiguspäevade hüvitamist 100% alates teisest haiguspäevast.

Kui sa tunnend, et just sina oled see, siis saada oma CV ja kaaskiri aadressile konkurss@tk.edu.ee hiljemalt **8. detsembriks**. Tööle asumine esimesel võimalusel.

KUULUTUSED

• Vajatakse kodu hooldajat insuldi järgse patsiendi eest hoolitsemiseks, asukoht Muraste, tööpäeviti 8-17. katlintedre@gmail.com

• Olen olemas teile ehitus-, paigaldus-, viimistlus-, elektri-, puu- sanitaar-, traktoritöödega. Tasu kokkuleppel, Ants Närep, 5883 9410, ants.narep@gmail.com

• Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid. Helista: 508 0065, kirjuta: info@metsamaaost.eu või vaata: metsamaaost.eu

• EHITUSPUUSEPP / üldehituse ja remondi lahendused. Kogu elamise värskendamine nii seest kui väljast. Kurda muret tel 5594 9781, Andre

• ehitusmehedharjumaal teevad järgmisi töid: terrasside, puukuuride, garaažide, autovarjualuste, aedade, saunade ehitus, katuste vahetus ja montaaž. Korstna pit-side ladumine 1 m üle harja, uus nõue. Vundamendid ja puitkarkassid majad. Võtmed kätte. Kontakt tel 523 6803

• Eramute ja korterajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida Teile parima lahenduse! Tel 5647 4077, info@europlaster.ee

• Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel 51 980 980, tulituli.ee

• Ostame seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Avariisi, seisnud, sõidukorras ning rikega autosid. Pakkuda võib kõike. Tel 5300 9541

• Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306

• Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300

• Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemamahulisi töid. Tel 5660 7554, janek@janellidisain.ee

• Väljaõppinud puudelangenetajad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

• Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

• Ostan igasuguses seisukorras vanu sõidukeid, sääreväristajaid, tsikleid, haagised, traktorid (VAZ, GAZ, UAZ, Volga, Jawa, IZ, Dnepr, Riga, Vjatka, Delta) jne. Maksan head hinda! Auto vormistan kohapeal kohe teie nimelt ära. Järele tulen puksiiriga. Tel 5557 3890

• Nr. 1 kütetladu Eestis. Küttepuu, pellet, brikett. Müük ja transport üle Eesti. www.puu24.ee, tel 520 0093

• Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järele tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee

• Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude langetamine. Viljapuude lõikamine. Lumekoristus. Heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post: igor@inkteenused.ee

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Lepp, sang-lepp, kask, saar. www.pakhalupuu.ee, e-post: pakhalupuu@gmail.com, tel 509 9598

**ERILINE KINGITURG
ASTANGUL**

**7. DETSEMBER
KELL 10-14**

Käsitöö | Lasteala | Kohvik

Astangu 27, Tallinn

DISAIN- VANNITUBA väikse tüüpvannitoa asemel?

Aitame kavandada
ja ehitada
kompaktse ja
kõiki vajalikke
võimalusi pakuva
DISAINVANNITO
väikese
tüüpvannitoa
asele!

100%
täislahendus!

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

KORTERITE ja VANNITUBADE remont ja viimistlus

info@meisterviimistlus.ee
vannitoaremont.eu
tel 5620 8888

KOSE KÜTTELADU
INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
VÕI
INFO@KYTAME.COM

PUITBRIKETT JA PELLET

KASE
PUITBRIKETT
960KG/ALUS
230€/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS
250€/ALUS

LISAKS SAADAVAL: TUME
SAARE,
TAMME JA HELE OKASPUU
BRIKETT

**TERMOHAAB
(KAUAPÕLEV)**
960KG/ALUS
235€/ALUS

WWW.KYTAME.COM

Jõulukringli

ÕPITUBA
Muraste koolis
Lee tee 9

**11. DETS.
KELL 18.00**

osalustasu: 25.00 eur
registr.: muraste@muraste.ee

FEKTO
SEE MIDA VAJATE!

- RASVA- JA
LIIVAPÜÜDURITE PUHASTUS
- UMMISTUSTE LIKVIDEERIMINE
- TORUSTIKE KAAMERAUURING
- FEKAALIVEDU
- SURVEPESU

www.fekto.ee
☎ 55 888 11, 55 20 414

**TREENING+
PLUSS**

**TALVISED
JOOKS-MATKAD
2024-2025**

24.11 VÄÄNA-JÕESUU
15.12 MURASTE
26.01 VÄÄNA
16.02 TABASALU
23.03 VÄÄNA-JÕESUU

Rajal teeninduspunktid
Loosiahinnad osalejatele
Kõigile lõpetanutele kosutus

Valikus kolm gruppi, millel erinev
liikumiskiirus ja raja pikkus:
I grupp - ca 25km jooks-matk
II grupp - ca 20km jooks-matk
III grupp - ca 14km tempokas kõnd

OSALUSTASU
8€

Info: TREENINGPLUSS

 **VITAMIN
WELL**
innomedia

Tabasalu Kool otsib oma kollektiivi särasilmset ja kannatlikku
EESTI KEELE ÕPETAJAT,
(osalise koormusega)

kes suudab muuta käänded lõbusaks ja kirjanduse seikluseks.

Meie õpetaja

- omab või omandab kvalifikatsiooni või on varasema õpetajatöö kogemusega professionaal;
- toetab enastjuhtiva õppija kujunemist ja kasutab aktiivse meetodeid;
- arendab lastes õppima õppimise pädevusi ja uurimustöö oskusi, loovust ja kriitilist mõtlemist;
- armastab oma tööd.

Meil on Sulle pakkuda:

- toetavat ja teotahetist meeskonda;
- töötasu alates 1950€ kuus ja 3 tasustatud tervisepäeva aastas;
- tasuta sportimisvõimalusi;
- haiguspäevade hüvitamist 100% alates teisest haiguspäevast;
- tasuta õpetajate bussi sõiduks Tallinn-Tabasalu.

Tööle asumine esimesel võimalusel.

Kandideerimiseks esita motiveeritud avaldus, CV, haridust tõendavate dokumentide koopiad aadressile konkurss@tk.edu.ee.

 **TABASALU
KOOL**

Taviberg
EHITUS

- ☑ Eramu ehitus ja remont
- ☑ Siseviimistlustööd
- ☑ Fassaaditööd
- ☑ Katuste ehitus
- ☑ Sanitehnilised tööd
- ☑ Elektritööd
- ☑ Aedade ja piirete ehitustööd
- ☑ Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt
Tel + 372 604 0000
Mob + 372 5553 0422
WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

REKLAAMI SIIN!